

Gemeente Montferland
t.a.v. de Griffie
Bergvredestraat 10
6942 GK DIDAM

Datum: 25 maart 2025
Betreft: Recreatiegebied de Nevelhorst

Geachte raad,

Op 10 april behandelt u de door de gemeente opgestelde visie voor de Nevelhorst. Leisurelands is eigenaar van het recreatiegebied en erg begaan met de toekomst en de mogelijkheden om in het gebied te kunnen recreëren. Ik ga ervan uit dat u als raad waarde zult hechten aan de kijk die Leisurelands op de Nevelhorst en op de gemeentelijke visie heeft. Om die reden stel ik de visie van Leisurelands voorafgaande aan uw vergadering op schrift.

Wat voorafging

Aan de rand van Didam ligt recreatiegebied de Nevelhorst, een laagdrempelig en gratis toegankelijk gebied dat eigendom is van en beheerd wordt door recreatieonderneming Leisurelands De Nevelhorst is ontstaan uit een zandafgraving, waarvan het zand tijdens de oorlog werd gebruikt voor de aanleg van de nabijgelegen snelweg. Net als op andere plaatsen in Nederland, is het gebied na de zandwinning omgevormd tot een recreatiegebied met zwem- en recreatieve voorzieningen. Een ander voorbeeld hiervan is recreatiegebied Stroombroek in Braamt. Het recreatieschap RAL was tot 2014 verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud en de tekorten op de exploitatie. In 2014 is het gebied overgedaan aan (de rechtsvoorganger van) Leisurelands met de afspraak het gebied aantrekkelijker te maken voor recreanten en een sluitende exploitatie zonder toevoeging van subsidies. In de daaropvolgende gebiedssessies is echter besloten het gebied in te richten als wandel en vis-zone. Ook de zwemfunctie verdween.

In 2018 is Leisurelands door de gemeente Montferland benaderd om samen te onderzoeken hoe de Nevelhorst versterkt zou kunnen worden en een functie kan krijgen als recreatief gebied voor de mensen in de omgeving. Leisurelands heeft als hoofdactiviteit het aanbieden van gratis dagrecreatie op hoogwaardige gebieden.

Tot op de dag van vandaag heeft Leisurelands een exploitatiemodel waarbij commerciële activiteiten voldoende opbrengsten genereren om maatschappelijke activiteiten gratis te kunnen aanbieden. Alle opbrengsten vloeien terug in de organisatie en daarmee in de gebieden. Het recreatief bezoek is en blijft dan ook gratis en non-profit activiteiten kunnen tot 200 personen gratis worden georganiseerd.

In het plan van 2018 is samen met een aantal omgevingspartijen gezocht naar functies die een meerwaarde kunnen hebben voor inwoners van de gemeente. Hierbij is gekeken naar sport, recreatie, wandelen en een beperkte mate van horeca. Ook is de behoefte aan een locatie voor lokale evenementen ingebracht. Daarnaast is er aandacht voor biodiversiteit en behoud en versterking van de natuur. Op basis van de verkregen input hebben de gemeente Montferland en Leisurelands gezamenlijk opdracht gegeven aan bureau Facet om de visie verder uit te werken. Deze uitwerking is uiteindelijk niet door de raad in behandeling genomen.

Nieuw onderzoek met breed draagvlak

In 2024 heeft in opdracht van uw gemeenteraad een onderzoek plaatsgevonden waarbij aan de inwoners van Didam is gevraagd wat volgens hen de beste invulling is van het gebied. Dit onderzoek is vertaald in een visie en deze ligt nu aan u voor.

Ik kan u complimenteren met een mooi proces waarbij er met veel en breed draagvlak een visie tot stand is gekomen. In grote lijnen sluit de behoefte van de inwoners goed aan op de visie zoals deze in 2018 is ingezet door de gemeente en Leisurelands samen. Ik denk dan ook dat de visie op hoofdlijnen goed uitvoerbaar is.

Per deelonderwerp licht ik dit toe:

Sport en bewegen

De Nevelhorst ligt te midden van verschillende sportverenigingen. Veel mensen komen naar het gebied om te sporten. Ook in de huidige situatie wordt de Nevelhorst al regelmatig door de verenigingen gebruikt voor aanvullende activiteiten. Leisurelands heeft in haar strategie opgenomen om te faciliteren dat zoveel als mogelijk mensen gratis kunnen sporten. Dit doen we door gratis fitnessplekken aan te leggen waar mensen een uitgezette hardlooprondte kunnen combineren met diverse oefeningen. Dit is ook het plan voor de Nevelhorst. Ook sportevenementen, zoals een triatlon, moeten voldoende gefaciliteerd worden.

Spelen, wandelen en vissen

De Nevelhorst is een populair wandelgebied en een aantrekkelijke vis-stek. Dit zijn belangrijke kenmerken die ook in de toekomst behouden moeten blijven. Natuur en biodiversiteit spelen hierin een belangrijke rol. Momenteel is er nog erg weinig activiteit voor kinderen. Doorgaans hebben recreatiegebieden een grote aantrekkingskracht op ouders, verzorgers, opa's en oma's om met hun kleine kinderen in het zand of in de speeltuin te spelen. Speeltoestellen voor kinderen zouden hiervoor moeten worden toegevoegd. Ook voor oudere kinderen en tieners kunnen activiteiten worden gecreëerd zoals een volleybal- of basketbalveld.

Samen komen, muziek en iets eten

Recreatiegebieden zijn vaak ook een ontmoetingsplaats voor individuen en groepen. Door de beschikbare ruimte leent de Nevelhorst zich voor verschillende soorten evenementen. Hierbij moet niet worden gedacht aan grootschalige festivals, maar aan kleinere lokale evenementen zoals een sportwedstrijd, een koningsdagfeest of een populaire band. In de huidige situatie wordt al sinds 1998 een Nieuwjaarsduik georganiseerd en vinden er soms sportwedstrijden plaats. Dit zou in stand moeten blijven en worden versterkt.

Ook een beperkte vorm van horeca zou op de Nevelhorst een plek moeten krijgen. Hierbij moet worden gedacht aan een paviljoen met terras waar koffie en gebak, lunch, een borrel en wellicht s 'avonds een pizza of pannenkoek kan worden gegeten. Voor nachthoreca lijkt op de Nevelhorst geen plaats. Horeca is een belangrijke drijver van de ontwikkeling.

Zwemmen

In uw gemeente is een levendige discussie ontstaan over de mogelijkheden om van de Nevelhorst een aangewezen zwemlocatie te maken. In Nederland mag overal gezwommen worden, tenzij dit verboden is. Dit geldt ook voor de Nevelhorst en zwemmen is dus toegestaan. Een aangewezen zwemlocatie moet daarentegen voldoen aan aanvullende eisen op het gebied van faciliteiten maar vooral ook van waterkwaliteit. Leisurelands schat in dat de ingrepen die nodig zijn om de Nevelhorst duurzaam geschikt te maken als zwemlocatie ingrijpend en kostbaar zijn. Wanneer de gemeente hierop wil inzetten, zal hulp van de gemeente noodzakelijk zijn om dit te realiseren.

Concluderend

Leisurelands denkt dat het mogelijk is de kwaliteit en het gebruik van de Nevelhorst te vergroten door beperkte aanpassingen te doen in de huidige mogelijkheden. Door het toevoegen van een horecapunt en het toestaan van kleinschalige lokale evenementen ontstaat een beperkt verdienmodel, waardoor investeringen in het gebied gerechtvaardigd worden en het gebied kan worden onderhouden. Door het toevoegen van activiteiten wordt het gebied levendiger, sociaal veiliger en aantrekkelijker voor een grote doelgroep zoals jongeren en kinderen. De visie met draagvlak is voor Leisurelands een belangrijk startpunt. Het is belangrijk dat de raad zich duidelijk uitspreekt en richting geeft voor de toekomst van de Nevelhorst. Wij hopen dan ook dat u de visie zult vaststellen en dat het college met ons in gesprek gaat over de uitwerking hiervan.

Afsluitend wil ik benadrukken dat Leisurelands altijd bereid tot een gesprek of een locatiebezoek.

Met vriendelijke groet,

Namens de collega's van Leisurelands

Kees Rutten
Directeur/bestuurder